

Teismo praktikos rinkinys

GENERALINIO ADVOKATO
EVGENI TANCHEV IŠVADA,
pateikta 2021 m. spalio 6 d.¹

Byla C-881/19

Tesco Stores ČR a.s.
prieš
Ministerstvo zemědělství

(*Krajský soud v Brně* (Brno apygardos teismas, Čekijos Respublika) pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Vartotojų apsauga – Informaciją apie maistą reglamentuojantys teisės aktai – Teisės aktų derinimas – Informacijos apie maistą pateikimas vartotojams – Maisto produktų ženklavimas – Kakavos ir šokolado produktai – Maisto produkto, skirto valstybės narės vartotojams, sudedamųjų dalių sąrašas – Reglamentas (ES) Nr. 1169/2011 – Direktyva 2000/36/EB“

1. *Krajský soud v Brně* (Brno apygardos teismas, Čekijos Respublika) prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl sudėtinės sudedamosios dalies pavadinimo nurodymo privalomame valstybės narės rinkai teikiamo maisto produkto sudedamųjų dalių sąrašė. Ieškovė pagrindinėje byloje Čekijos Respublikos rinkai teikė tam tikrus produktus, kuriuose, be kitų sudedamųjų dalių, buvo nurodyta sudėtinė sudedamoji dalis, turinti konkretų Direktyvoje 2000/36/EB (toliau – Šokolado direktyva)² apibrėžtą pavadinimą. Ieškovė pagrindinėje byloje ant minėto produkto pateikė savo pačios iš oficialių versijų lenkų ir (ar) vokiečių kalbomis į čekų kalbą išverstą, o ne Šokolado direktyvos versijoje čekų kalba nurodytą pavadinimą.

2. Šioje proceso stadijoje Čekijos kompetentingos institucijos laikosi nuomonės, kad tik nurodžiusi Šokolado direktyvos versijoje čekų kalba konkrečiai apibrėžtą pavadinimą ieškovė gali smulkiai nurodyti sudėtinės sudedamosios dalies sudėties pagal Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 (toliau – Reglamentas dėl informacijos apie maistą)³ nuostatas, kai produktas teikiamas Čekijos Respublikos rinkai. Ieškovė pagrindinėje byloje nesutinka ir teigia, kad jai turėtų būti leidžiama vartoti jos pačios vertimą iš bet kurios Šokolado direktyvos kalbinės versijos į čekų kalbą ir ji neprivalo rinkai teikiamų produktų sudedamųjų dalių sąrašė nurodyti, iš ko sudaryta sudėtinė sudedamoji dalis.

¹ Originalo kalba: anglų.

² 2000 m. birželio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl žmonėms vartoti skirtų kakavos ir šokolado produktų (OL L 197, 2000, p. 19; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 25 t., p. 431) (toliau – Šokolado direktyva).

³ 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1924/2006 ir (EB) Nr. 1925/2006 bei kuriuo panaikinami Komisijos direktyva 87/250/EEB, Tarybos direktyva 90/496/EEB, Komisijos direktyva 1999/10/EB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/13/EB, Komisijos direktyvos 2002/67/EB ir 2008/5/EB bei Komisijos reglamentas (EB) Nr. 608/2004 (OL L 304, 2011, p. 18, klaidų ištaisymas OL L 266, 2016, p. 7).

I. Teisinis pagrindas

A. Direktyva 2000/36

3. Šokolado direktyvos 3 straipsnyje nustatyta:

„Direktyva 79/112/EEB^[4] taikoma I priede apibrėžtiems produktams, laikantis šių sąlygų“:

1. Prekių pavadinimais, surašytais I priede, galima vadinti ir jais žymėti prekiaujant tik tame priede aprašytais produktais.

<...>“

4. Produktų, paminėtų I priedo A dalies 2 punkto b papunktyje ir 2 punkto d papunkčio antroje sakinio dalyje, etiketėse turi būti nurodytas kakavos sviesto kiekis:

<...>

c) Šokoladinio gėrimo milteliai

Produktas, gautas maišant riebiuosius kakavos miltelius ir cukrų, kurį sudaro ne mažiau kaip 32 % kakavos miltelių.

<...>“

5. Šios nuostatos versijoje čekų kalba šioje nuostatoje tam pačiam produktui pateikiama viena nuoroda – „čokoláda v prášku“.

B. Reglamentas Nr. 1169/2011

6. Reglamento dėl informacijos apie maistą 2 straipsnyje „Terminų apibrėžtys“ nustatyta:

„<...>

2. <...> vartojamos šios terminų apibrėžtys:

<...>

h) sudėtinė sudedamoji dalis – sudedamoji dalis, kuri pati yra iš daugiau nei vienos sudedamosios dalies sudarytas produktas;

<...>

⁴ 1978 m. gruodžio 18 d. Tarybos direktyva dėl valstybių narių teisės aktų, susijusių su maisto produktų ženklinimu ir pateikimu ir jų reklama (OL L 33, 1979, p. 1). Direktyva 79/112 buvo panaikinta ir pakeista 2000 m. kovo 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/13/EB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių maisto produktų ženklinimą, pateikimą ir reklamavimą, derinimo (OL L 109, 2000, p. 29; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 5 t., p. 75), kuri savo ruožtu buvo panaikinta ir pakeista Reglamentu dėl informacijos apie maistą. Nuorodas į Direktyvą 79/112 reikėtų aiškinti kaip nuorodas į Direktyvą 2000/13, o nuorodas į Direktyvą 2000/13 reikėtų aiškinti kaip nuorodas į Reglamentą dėl informacijos apie maistą.

n) teisinis pavadinimas – maisto produkto pavadinimas, nustatytas jam taikomose Sąjungos nuostatose arba, jei tokių Sąjungos nuostatų nėra, įstatymuose ir kituose teisės aktuose, taikomuose valstybėje narėje, kurioje maisto produktas parduodamas galutiniam vartotojui arba viešojo maitinimo įstaigoms, numatytas pavadinimas;

<...>“

7. Reglamento dėl informacijos apie maistą 9 straipsnyje „Privalomų duomenų sąrašas“ numatyta:

„1. Laikantis 10–35 straipsnių ir taikant šiame skyriuje nustatytas išimtis, privaloma nurodyti šiuos duomenis:

<...>

b) sudedamųjų dalių sąrašą;

<...>“

8. Reglamento dėl informacijos apie maistą 15 straipsnyje „Kalbos reikalavimai“ nustatyta:

„1. Nedarant poveikio 9 straipsnio 3 daliai, privaloma informacija apie maistą teikiama valstybių narių, kurių rinkoje šis maisto produktas parduodamas, vartotojams lengvai suprantama kalba.

<...>“

9. Reglamento dėl informacijos apie maistą 17 straipsnis „Maisto produkto pavadinimas“ suformuluotas taip:

„1. Maisto produkto pavadinimas turi būti jo teisinis pavadinimas. Jei tokio pavadinimo nėra, nurodomas įprastinis maisto produkto pavadinimas arba, jei tokio pavadinimo nėra arba jis nevertojamas, – aprašomasis maisto produkto pavadinimas.

<...>“

10. Reglamento dėl informacijos apie maistą 18 straipsnyje „Sudedamųjų dalių sąrašas“ nurodyta:

„1. Prieš sudedamųjų dalių sąrašą rašoma antraštė arba tinkamas pavadinimas, sudaryti iš žodžių „sudedamosios dalys“ arba kuriame yra žodžiai „sudedamosios dalys“. Į sąrašą įtraukiamos visos maisto produkto sudedamosios dalys pagal svorį mažėjančia tvarka, nustatytą tada, kai jos buvo naudojamos maisto produktui gaminti.

2. Laikantis 17 straipsnyje ir VI priede nustatytų taisyklių prireikus nurodomi specifiniai sudedamųjų dalių pavadinimai.

<...>“

11. Reglamento dėl informacijos apie maistą VII priedo E dalis „Sudėtinių sudedamųjų dalių pavadinimai“ išdėstyta taip:

„1. Sudėtinė sudedamoji dalis, atsižvelgiant į jos bendrą svorį, gali būti įtraukta į sudedamųjų dalių sąrašą jos pačios pavadinimu, jei tai leidžia teisės aktas arba nusistovėjusi tvarka, o po šio pavadinimo turi būti nurodytas jos sudedamųjų dalių sąrašas.

2. Nedarant poveikio 21 straipsniui, tokių sudėtinių sudedamųjų dalių sąrašas neprivalomas, kai:

a) sudėtinės sudedamosios dalies sudėtis apibrėžta galiojančiose Sąjungos nuostatose ir sudėtinė sudedamoji dalis sudaro mažiau kaip 2% galutinio produkto; tačiau ši nuostata netaikoma maisto priedams, kuriems taikomi 20 straipsnio a–d punktai;

<...>“

II. Faktinės aplinkybės, procesas ir prejudiciniai klausimai

12. *Tesco group* yra tarptautiniu mastu veikianti mažmeninės prekybos bendrovė, kuri valdo prekybos centrus, *inter alia*, Čekijos Respublikoje. Jos patronuojamoji bendrovė Čekijoje *Tesco Stores ČR a.s.* (toliau – *Tesco*) Čekijos parduotuvėse teikė rinkai tam tikrus maisto produktus, paženklintus firminiu ženklu „Monte“. Aptariamieji produktai⁵ buvo pažymėti sudedamųjų dalių sąrašu (kurio reikalaujama pagal Reglamento dėl informacijos apie maistą 9 straipsnio 1 dalies b punktą), kuriame buvo įrašyta „čokoládový prášek“, nenurodant šios sudedamosios dalies sudėties. Šis terminas arba sąvoka, laisvai išvertus, reikštų kažką panašaus į „šokolado miltelius“.

13. 2016 m. gegužės 27 d. *Státní zemědělská a potravinářská inspekce inspektorát v Brně* (Čekijos valstybinė žemės ūkio ir maisto produktų tarnyba, Brno inspekcija) nurodė šiuos produktus pašalinti iš Čekijos rinkos, nes jų sudėties aprašyme pavartota formuluotė „čokoládový prášek“, nenurodant šios sudedamosios dalies sudėties, kaip to reikalaujama pagal Reglamento Nr. 1169/2011 9 straipsnio 1 dalies b punktą ir 18 straipsnio 1 ir 4 dalis, ir uždraudė toliau teikti šiuos produktus rinkai

14. 2016 m. birželio 1 d. *Tesco* dėl minėtų nutarimų pateikė skundą. 2016 m. birželio 6 d. Čekijos valstybinė žemės ūkio ir maisto produktų tarnyba iš pradžių *Tesco* skundą tenkino ir panaikino nutarimus. Tačiau vėliau *Státní zemědělská a potravinářská inspekce ústřední inspektorát* (Čekijos valstybinės žemės ūkio ir maisto produktų tarnybos Vyriausioji inspekcija) 2017 m. vasario 2 d. sprendimu pakeitė 2016 m. birželio 6 d. sprendimą: nurodytą ieškovės skundą atmetė ir patvirtino 2016 m. gegužės 27 d. priimtus nutarimus. *Tesco* apskundė šiuos 2017 m. vasario 2 d. sprendimus. 2017 m. balandžio 21 d. šis skundas atsakovės sprendimais buvo atmestas.

15. *Tesco* dėl 2017 m. balandžio 21 d. atsakovės sprendimo pareiškė ieškinį *Krajský soud v Brně* (Brno apygardos teismas). 2019 m. vasario 26 d. sprendimu šis ieškinys buvo atmestas. Remdamasis *Tesco* apeliaciniu skundu 2019 m. liepos 11 d. sprendimu *Nejvyšší správní soud* (Vyriausiasis administracinis teismas, Čekijos Respublika) panaikino 2019 m. vasario 26 d. *Krajský soud v Brně* (Brno apygardos teismas) sprendimą ir perdavė bylą šiam teismui nagrinėti iš naujo.

⁵ *Monte, mléčný dezert čokoládový s lískovými oříšky* ([*Monte*] pieniško šokolado desertas su lazdyno riešutais), 220 g., *Monte mléčný dezert čokoládový* (*Monte* šokoladinio pieno desertas), 100 g., ir *Monte drink mléčný nápoj čokoládový s lískovými oříšky* (*Monte drink* šokoladinio pieno gėrimas su lazdyno riešutais), 200 ml.

16. *Nejvyšší správní soud* (Vyriausiasis administracinis teismas) iš esmės sutiko su *Tesco*, kad nurodydama aptariamąją sudėtinę sudedamąją dalį vietoj pavadinimo „čokoláda v prášku“ ji taip pat galėjo vartoti pavadinimą „čokoládový prášek“ ir kad ji neprivalo aptariamų produktų sudedamųjų dalių sąrašė nurodyti šios sudėtinės sudedamosios dalies sudėties.

17. *Krajský soud v Brně* (Brno apygardos teismas), kurį saisto *Nejvyšší správní soud* (Vyriausiasis administracinis teismas) teisinė nuomonė, kyla abejonių, ar *Nejvyšší správní soud* (Vyriausiasis administracinis teismas) teisingai išnagrinėjo tam tikrus Sąjungos teisės aspektus. Taigi jis pateikė prašymą priimti prejudicinį sprendimą ir uždavė Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar [Reglamento Nr. 1169/2011] VII priedo E dalies 2 punkto a papunktyje įtvirtinta taisyklė turėtų būti aiškinama taip, kad galutiniam vartotojui Čekijos Respublikoje skirto maisto produkto sudėtyje galima nurodyti sudėtinę sudedamąją dalį, minimą Direktyvos [2000/36/EB] I priedo A dalies 2 punkto c papunktyje, nedetalizuojant jos sudėties tik tuo atveju, jei šios sudėtinės sudedamosios dalies pavadinimas nurodytas tiksliai pagal Direktyvos 2000/36/EB I priedo versiją čekų kalba?“

18. Rašytines pastabas pateikė *Tesco*, Žemės ūkio ministerija, Čekijos vyriausybė ir Europos Komisija. Posėdžio nebuvo prašyta ir jis nebuvo surengtas. Teisingumo Teismas pateikė keletą klausimų šalims, kad šios pateiktų rašytinius atsakymus. Visos minėtos šalys laiku pateikė rašytinius atsakymus į joms pateiktus klausimus.

III. Analizė

A. Pirminės pastabos

19. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą nurodo, kad jį saisto *Nejvyšší správní soud* (Vyriausiasis administracinis teismas) teisinė nuomonė. Nepaisant to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad gali pasinaudoti SESV 267 straipsnyje įtvirtinta teise pateikti Teisingumo Teismui prašymą priimti prejudicinį sprendimą.

20. Be abejo, taip ir yra. Kaip Teisingumo Teismas aiškiai konstatavo 2010 m. spalio 5 d. Sprendime *Elchinov* (C-173/09, EU:C:2010:581), kurį prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo savo nutartyje, žemesnės instancijos teismas ne tik turi teisę pateikti Teisingumo Teismui prašymą priimti prejudicinį sprendimą bet kuriuo, jų manymu, tinkamu proceso momentu, bet, pasinaudojęs jam SESV 267 straipsnio antra pastraipa suteikta galimybe, priimdamas sprendimą pagrindinėje byloje toks teismas taip pat privalo paisyti Teisingumo Teismo nagrinėjamų nuostatų aiškinimo ir, jei reikia, turi nesilaikyti aukštesniojo teismo vertinimų, jei atsižvelgdamas į šiuos aiškinimus mano, kad minėti vertinimai neatitinka Sąjungos teisės⁶.

21. Reglamento dėl informacijos apie maistą VII priede yra „E dalis. Sudėtinių sudedamųjų dalių pavadinimai“. Atsižvelgiant į tam tikras sąlygas, pagal E dalies 1 punktą leidžiama sudėtinę sudedamąją dalį įtraukti į sudedamųjų dalių sąrašą, reikalaujamą pagal Reglamento dėl

⁶ 2010 m. spalio 5 d. Sprendimas *Elchinov* (C-173/09, EU:C:2010:581, 25–26 ir 29–30 punktai). Taip pat žr. 2021 m. rugsėjo 9 d. Sprendimą *Dopravní podnik hl. m. Prahy* (C-107/19, EU:C:2021:722, 46 punktas).

informacijos apie maistą 9 straipsnio 1 dalies b punktą, jos pačios pavadinimu, jei po šio pavadinimo nurodytas jos sudedamųjų dalių sąrašas. E dalies 2 punkto a papunktyje įtvirtinta kitu atveju privalomo sudedamųjų dalių, sudarančių sudėtinės sudedamosios dalis, sąrašo pateikimo išimtis, kai „sudėtinės sudedamosios dalies sudėtis apibrėžta galiojančiose Sąjungos nuostatose“ ir sudėtinė sudedamoji dalis sudaro mažiau kaip 2 % galutinio produkto (toliau – sudėtinių sudedamųjų dalių sąrašo išimtis).

22. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar tam, kad būtų taikoma sudėtinių sudedamųjų dalių sąrašo išimtis, pagal Sąjungos teisę reikalaujama, kad sudėtinė sudedamoji dalis, kuri yra Šokolado direktyvos I priede apibrėžtas produktas, sudedamųjų dalių sąrašė, kurio reikalaujama pagal Reglamento dėl informacijos apie maistą 9 straipsnio 1 dalies b punktą, turi būti nurodyta tam produktui minėtame priede priskirtu pavadinimu.

23. *Tesco* atsakymuose į klausimus, kuriuos uždavė Teisingumo Teismas, nurodyta, kad aptariamą sudėtinę sudedamosios dalies, kurią šioje išvadoje toliau vadinsiu „šokoladinio gėrimo milteliais“, sudėtyje buvo pagal Šokolado direktyvos I priedo A dalies 2 punkto c papunktį reikalaujami 32 % kakavos miltelių, t. y. kaip „čokoláda v prášku“ čekų kalba, „Schokoladenpulver“ vokiečių kalba, „proszek czekoladowy“ arba „czekolada w proszku“ lenkų kalba ir „powdered chocolate“ arba „chocolate in powder“ anglų kalba.

24. Be to, kaip teigia *Tesco*, įvairiuose aptariamuose „Monte“ produktuose šios sudėtinės sudedamosios dalies buvo tik 0,5 % (taigi mažiau nei 2 %). Šios išvados tikslais darysiu prielaidą, kad minėti teiginiai yra teisingi.

25. Taigi Teisingumo Teismui pateiktas klausimas nėra susijęs su tikrąja fizinių „Monte“ produktų sudedamųjų dalių sudėtimi. Teisingumo Teismui užduotas klausimas veikiausiai susijęs tik su vienos šių produktų sudėtinės sudedamosios dalies aprašymu ir informaciją apie maistą reglamentuojančių Sąjungos teisės aktų reikalavimais dėl to, kaip tokia sudėtinė sudedamoji dalis turi būti nurodyta sudedamųjų dalių sąrašė vartojant konkrečią Europos Sąjungos oficialiąją kalbą (šiuo atveju – čekų). Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas konkrečiai teiraujasi, ar tokiomis aplinkybėmis, kokios susiklostė pagrindinėje byloje, reikalaujama pateikti sudedamųjų dalių, sudarančių aptariamą sudėtinę sudedamąją dalį, sąrašą.

26. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas neklausia, ar pagal informaciją apie maistą reglamentuojančius Sąjungos teisės aktus leidžiama vartoti kitą terminą nei pateiktas Šokolado direktyvos I priede („čokoláda v prášku“); jis klausia tik to, ar vartojant tokį kitą terminą turi būti pateiktas sudedamųjų dalių, sudarančių tokią sudėtinę sudedamąją dalį, sąrašas. Vis dėlto susijusiuose Sąjungos teisės aktuose šie du klausimai, kaip matyti, yra neatskiriamai susieti. Taigi nusprendžiau išnagrinėti abu klausimus.

27. Padariau išvadą, kad sudedamųjų dalių sąrašė turi būti nurodytas tokios sudėtinės sudedamosios dalies teisinis pavadinimas, kaip ši sąvoka apibrėžta Reglamento dėl informacijos apie maistą 2 straipsnio 2 dalies n punkte, jei toks pavadinimas egzistuoja, o sudedamųjų dalių sąrašo kiekvienai tokiai sudėtinėi sudedamajai daliai galima nepateikti tik tuo atveju, kai tos sudedamosios dalies sudėtis apibrėžta galiojančiose Sąjungos nuostatose ir aptariamojo produkto sudedamųjų dalių sąrašė vartojamas pavadinimas, kuriuo ta sudedamoji dalis jose apibrėžta.

B. Kalbinių versijų lygiavertiškumas

28. *Tesco* ženklindama aptariamus „Monte“ produktus nevartojo Šokolado direktyvos versijoje čekų kalba šokoladinio gėrimo milteliams žymėti nustatyto pavadinimo „čokoláda v prášku“. *Tesco* išvertė į čekų kalbą aptariamų produktų etiketes lenkų ir (arba) vokiečių kalbomis. Šiose etiketėse buvo nurodytas šokoladinio gėrimo miltelių pavadinimas lenkų arba vokiečių kalba. Taip išvertus, aptariamoji sudėtinė sudedamoji dalis minėtų produktų sudedamųjų dalių sąrašė čekų kalba buvo nurodyta kaip „čokoládový prášek“.

29. *Tesco* iš esmės teigia, kad visos Šokolado direktyvos kalbinės versijos turi tokią pačią privalomąją galią, ir iš šio principo darytina išvada, kad ji gali remtis bet kuria iš šių kalbinių versijų tiksliai išversdama į čekų kalbą etiketes, parengtas bet kuria kita Europos Sąjungos oficialiąja kalba (šiuo atveju – vokiečių ir (arba) lenkų kalba). *Tesco* pažymi, kad skirtingos Šokolado direktyvos kalbinės versijos nėra visiškai (pažodžiui) vienodos. Kai kuriose kalbinėse versijose (pvz., versijose anglų ar lenkų kalbomis) šokoladinio gėrimo milteliams nurodyti leidžiama vartoti dvi ar net tris (versijoje nyderlandų kalba) skirtingas formuluotes, o kitose versijose (įskaitant versiją čekų kalba) – tik vieną.

30. *Tesco* mano, kad reikalavimas naudoti Šokolado direktyvos versiją čekų kalba pažeistų direktyvos kalbinių versijų lygiavertiškumo principą.

31. Nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą nurodyta, kad *Nejvyšší správní soud* (Vyriausiasis administracinis teismas) iš esmės pritaria tokiai nuomonei. Šis teismas nurodė, jog, reikalaujant iš *Tesco* vartoti Šokolado direktyvos I priedo A dalies 2 punkto c papunktyje nustatytą šokoladinio gėrimo miltelių pavadinimą čekų kalba, būtų įtvirtinta prielaida, kad šioje valstybėje narėje taikoma tik direktyvos versija čekų kalba. *Nejvyšší správní soud* (Vyriausiasis administracinis teismas) šį požiūrį grindė visų Sąjungos teisės aktų kalbinių versijų privalomu pobūdžiu ir nepritarė minčiai, kad šokolado produktų ženklinimas Čekijos Respublikoje reglamentuojamas vien Šokolado direktyvos versija čekų kalba.

32. *Nejvyšší správní soud* (Vyriausiasis administracinis teismas) iš esmės nusprendė, kad tokia mintis prieštarautų Teisingumo Teismo jurisprudencijai dėl kalbinių versijų lygiavertiškumo ir net laisvo prekių judėjimo principui, ir maisto ženklavimo suderinimo tikslui. Jo nuomone, pagrindinis tokio suderinimo tikslas yra suteikti galimybę gamintojui ar tiekėjui panaudoti informaciją, kurią jis jau pateikė ant savo produkto pagal Šokolado direktyvą, šią informaciją tiesiog išverčiant į kalbą, suprantamą vartotojams, kuriems šis produktas bus pateiktas.

33. Nesutinku su šiais argumentais.

34. Pirmiausia, mano nuomone, akivaizdu, kad Sąjungos teisės aktų kalbinių versijų lygiavertiškumas nereiškia, jog ekonominės veiklos vykdytojas gali pasirinkti bet kurią norimą Sąjungos antrinės teisės akto kalbinę versiją, savo nuožiūra ją išversti ir vartoti tą daugiau ar mažiau tikslų vertimą taip, lyg jis būtų to Sąjungos teisės akto oficialaus teksto dalis.

35. Kaip pažymėjo *Nejvyšší správní soud* (Vyriausiasis administracinis teismas), nurodydamas, *inter alia*, Teisingumo Teismo 1982 m. spalio 6 d. Sprendimą *Cilfit ir kt.* (283/81, EU:C:1982:335, 18 punktas), įvairios kalbinės versijos, kuriomis surašomi Sąjungos teisės aktai, yra vienodai autentiškos.

36. Taigi, kaip Teisingumo Teismas toliau nurodė minėtame Sprendimo *Cilfit ir kt.* punkte, „[Sąjungos] teisės nuostatos aiškinimas reikalauja ir jos kalbinių versijų palyginimo“. Vis dėlto, kaip Teisingumo Teismas nurodė to sprendimo 19 punkte, net ir tikslaus kalbinių versijų sutapimo atveju Sąjungos teisėje vartojama jai būdinga terminija. Teisinių sąvokų turinys Sąjungos ir skirtingų valstybių narių teisėje nebūtinai yra tas pats. Galiausiai kiekviena Sąjungos teisės nuostata turi būti įvertinta atsižvelgiant į atitinkamą kontekstą ir aiškinama paisant Sąjungos teisės nuostatų visumos, jos tikslų ir raidos būklės tada, kai nagrinėjama nuostata turi būti taikoma.

37. Paprastai Sąjungos teisės akto kalbinės versijos yra sinoniminės. Išimtiniais atvejais, kai šios versijos skiriasi, kyla klausimų dėl aiškinimo, kuriuos reikia išspręsti, siekiant išlaikyti vienodą Sąjungos teisės aiškinimą.

38. Šių klausimų negalima išspręsti atsižvelgiant į kalbinių versijų hierarchiją ar pagal daugumoje versijų pateiktas formuluotes. Taigi Teisingumo Teismas nuosekliai konstatavo, kad tokiu atveju aptariama nuostata turi būti aiškinama atsižvelgiant į teisės reglamentavimo, kurio dalis ji yra, bendrą sistemą ir tikslą, todėl vienoje ar keliose iš akto kalbinių versijų vartojama formuluočių negali būti vienintelis šio akto aiškinimo pagrindas ar įgyti dėl to prioritetą prieš kitas kalbines versijas. Toks požiūris būtų nesuderinamas su reikalavimu vienodai taikyti Sąjungos teisę⁷.

39. Taigi vienodo autentiškumo principas ir su skirtingomis Sąjungos teisės aktų kalbinėmis versijomis susijusi Teisingumo Teismo jurisprudencija niekaip nepatvirtina ekonominės veiklos vykdytojo teisės pasirinkti bet kurią norimą tam tikros direktyvos ar reglamento kalbinę versiją ir tada vartoti toje versijoje rastas ir savo paties išverstas apibrėžtas sąvokas ar pavadinimus taip, lyg šios išverstos sąvokos ir pavadinimai būtų paimti iš oficialios versijos atitinkama kalba.

40. Be to, leidus vienoje pasirinktoje kalbinėje versijoje apibrėžtą sąvoką ar pavadinimą vartoti kaip pagrindą verčiant į kitas kalbas, šiai versijai būtų suteikta viršenybė kitų versijų atžvilgiu. Visiems ekonominės veiklos vykdytojams leidus taip pasirinkti ir vėliau išvesti savo pasirinktas versijas savo nuožiūra, neišvengiamai atsirastų didžiulis nenuoseklumas, nes kiekvienas ekonominės veiklos vykdytojas galėtų susikurti asmeninį šių sąvokų ar pavadinimų kalbinių versijų rinkinį. Tai prieštarauja vienodam Sąjungos teisės aiškinimui.

C. Iš tiesų nėra problemos dėl kalbinių versijų skirtumų

41. Vis dėlto, mano nuomone, šioje byloje iš tiesų nėra problemos dėl kalbinių versijų skirtumų. Nesutariama, ką reiškia Reglamento dėl informacijos apie maistą ir Šokolado direktyvos formuluočių ir ko pagal jas reikalaujama iš tokių ekonominės veiklos vykdytojų kaip *Tesco*; bet šis nesutarimas kilo ne dėl kurio nors iš šių teisės aktų skirtingų kalbinių versijų. Šis nesutarimas veikiau susijęs su klausimu, ar ekonominės veiklos vykdytojas sudedamųjų dalių sąrašė, kurį privalo pateikti pagal Reglamento dėl informacijos apie maistą 9 straipsnio 1 dalies b punktą, turi nurodyti tam tikros sudėtinės sudedamosios dalies pavadinimą, įtvirtintą atitinkamoje jį apibrėžiančio Sąjungos antrinės teisės akto (šiuo atveju Šokolado direktyvos) kalbinėje versijoje, ar gali jį pakeisti pavadinimu, kurį pats išvertė iš kitos Šokolado direktyvos kalbinės versijos į kalbą (-as), kurią (-as) reikalaujama vartoti sudarant sudedamųjų dalių sąrašą pagal Reglamento dėl informacijos apie maistą 15 straipsnį, ir laikyti šį vertimą turinčiu oficialios versijos galią.

⁷ Dėl šio klausimo žr. 2018 m. vasario 20 d. Sprendimą *Belgija / Komisija* (C-16/16 P, EU:C:2018:79, 49–50 punktai ir nurodyta jurisprudencija).

42. Atrodo, kad tarp šalių nėra ginčo dėl kriterijų, kuriuos turi atitikti šokolado produktas, kad jį būtų galima žymėti pavadinimu „šokoladinio gėrimo milteliai“ ar, konkrečiai kalbant, „čokoláda v prášku“, t. y. dėl to, kad sudedamąją dalį turi sudaryti kakavos miltelių ir cukraus mišinys, kuriame yra ne mažiau kaip 32 % kakavos miltelių.

43. Tas pats taikytina ir svarbiausioms Reglamento dėl informacijos apie maistą nuostatomis. Kalbant apie šias nuostatas, Teisingumo Teismui nagrinėjant šią bylą nebuvo pateikta informacijos apie kurios nors kalbinės versijos neatitikimus, ir iš paviršutiniškos atrinktų kalbinių versijų (bulgarų, čekų, danų, anglų, prancūzų, vokiečių ir lenkų kalbomis) analizės matyti, kad jų reikšmė tapati.

44. Vien tik ta faktinė aplinkybė, kad skirtingose kalbinėse versijose tam tikro maisto produkto pavadinimas skiriasi, nėra kalbinių versijų neatitikimas – tai, kad tam tikras objektas skirtingomis kalbomis vadinamas skirtingai, yra pagrindinė daugiakalbystės sąlyga. Šiai išvadai neturi poveikio tai, kad kai kuriose kalbinėse versijose pateikiamos dvi ar trys to paties maisto produkto pavadinimo alternatyvos, o kitose – tik viena.

45. Pagrindinėje byloje, kaip ją prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas apibūdino savo nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą, nesusiklostė tokios aplinkybės, kad *Tesco* būtų vartojusi oficialų pavadinimą viena kalba ir tada sužinojusi, kad kitoje kalbinėje versijoje atitinkama Sąjungos teisės nuostata turi kitą prasmę. *Tesco* tiesiog pakeitė apibrėžtą konkretaus pavadinimo terminą tam tikra kalba (čekų) savo sukurtu terminu, kurį gavo (daugiau ar mažiau tiksliai) pažodžiui išvertusi į čekų kalbą vienoje ar dviejose kitose kalbinėse versijose pateiktą vieną ar kelis apibrėžtus to konkretaus pavadinimo terminus.

46. Taigi prejudicinis klausimas yra susijęs ne su skirtingomis kalbinėmis versijomis, o su tuo, ar pagal susijusias Sąjungos teisės aktų nuostatas tam tikram tikslui reikalaujama vartoti konkretų apibrėžtą terminą.

47. Mano nuomone, į šį klausimą reikia atsakyti atsižvelgiant į aptariamų nuostatų formuluotes, šių nuostatų kontekstą ir Sąjungos teisės aktų leidėjo šiomis nuostatomis siekiamus tikslus bei bendrą taisyklių, kurių dalis yra šios nuostatos, sistemą.

D. Reglamento dėl informacijos apie maistą ir Šokolado direktyvos formuluočių aiškinimas

1. Ar sudedamųjų dalių sąraše čekų kalba nurodant sudėtinę sudedamąją dalį, kuri laikoma šokoladinio gėrimo milteliais, privaloma nurodyti pavadinimą „čokoláda v prášku“?

48. Pagal Reglamento dėl informacijos apie maistą 18 straipsnio 1 dalį reikalaujama, kad į sudedamųjų dalių sąrašą būtų „įtraukiamos visos maisto produkto sudedamosios dalys pagal svorį mažėjančia tvarka <...>“. Šio reglamento 18 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad „[l]aikantis 17 straipsnyje <...> nustatytų taisyklių prirėikus nurodomi specifiniai sudedamųjų dalių pavadinimai“. To reglamento 17 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad „[m]aisto produkto pavadinimas turi būti jo teisinis pavadinimas. Jei tokio pavadinimo nėra, nurodomas įprastinis maisto produkto pavadinimas arba, jei tokio pavadinimo nėra arba jis nevertojamas, – aprašomasis maisto produkto pavadinimas.“

49. Taigi Reglamento dėl informacijos apie maistą 17 straipsnio 1 dalyje išdėstyta aiški hierarchija, pagal kurią maisto produkto teisiniam pavadinimui turi būti teikiamas prioritetas, o įprastinis arba aprašomasis maisto produkto pavadinimas gali būti vartojamas tada, kai nėra aptariamojo maisto produkto teisinio pavadinimo.

50. Reglamento dėl informacijos apie maistą 2 straipsnio 2 dalies n punkte įtvirtinta sąvokos „teisinis pavadinimas“ apibrėžtis, kurioje taip pat yra nustatyta jos hierarchija. Maisto produkto teisinis pavadinimas yra pavadinimas, nustatytas jam taikomose Sąjungos nuostatose. Tik nesant tokių Sąjungos nuostatų maisto produkto teisinis pavadinimas yra įstatymuose ir kituose teisės aktuose, taikomuose valstybėje narėje, kurioje maisto produktas parduodamas galutiniam vartotojui, nustatytas pavadinimas.

51. Remiantis *Tesco* atsakymu į Teisingumo Teismo klausimus, į kuriuos buvo paprašyta atsakyti raštu, aptariamų „Monte“ produktų sudėtinę sudedamąją dalį sudaro „kakava“ ir cukrus, ir kakavos yra ne mažiau kaip 32 %, taigi „visiškai tenkinami direktyvos reikalavimai“. Darau prielaidą, kad „kakava“ gali būti laikoma kakavos milteliais, kaip jie apibrėžti Šokolado direktyvos I priedo A dalies 2 punkto a papunktyje, ir aptariamų „Monte“ produktų sudėtinė sudedamoji dalis iš tiesų atitinka reikalavimus dėl šokoladinio gėrimo miltelių, kaip jie suprantami pagal šią direktyvą.

52. Tai reiškia, kad sudėtinė sudedamoji dalis turi teisinį pavadinimą čekų kalba, kaip jis suprantamas pagal Reglamentą dėl informacijos apie maistą, apibrėžtą pirmojoje to reglamento 2 straipsnio 2 dalies n punkte pateiktos apibrėžties dalyje. Šis teisinis pavadinimas yra pavadinimas, nurodytas Šokolado direktyvos I priedo A dalies 2 punkto c papunktyje, t. y. „čokoláda v prášku“.

53. Priešingai, terminas „čokoládový prášek“, atrodo, Sąjungos teisėje neturi jokios oficialios reikšmės. Nė viena iš Teisingumo Teisme nagrinėjamos pagrindinės bylos šalių nepateikė Teisingumo Teismui informacijos apie kokią nors tokią šio termino reikšmę, ir nežinau jokių kitų argumentų, dėl kurių jį būtų galima laikyti aptariamąs sudėtinės sudedamosios dalies teisiniu pavadinimu, remiantis Reglamento dėl informacijos apie maistą 2 straipsnio 2 dalies n punkte pateiktos apibrėžties pirmąja dalimi. Atlikus teksto „čokoládový prášek“ paiešką „EUR-Lex“, oficialioje Sąjungos teisinių dokumentų interneto duomenų bazėje (<https://eur-lex.europa.eu/advanced-search-form.html>), nustačius čekų kalbą kaip paieškos kalbą, negaunamas nė vienas rezultatas, o atlikus panašią teksto „čokoláda v prášku“ paiešką gaunama 12 rezultatų⁸. Vykstant procesui nė viena iš šalių Teisingumo Teismui nepateikė jokios teisinės termino „čokoládový prášek“ apibrėžties čekų kalba. Bet kuriuo atveju termino „čokoládový prášek“ apibrėžtis čekų kalba, net jei tokia būtų, negalėtų būti laikoma „teisiniu pavadinimu“ Reglamento dėl informacijos apie maistą tikslais, nes Sąjungos teisės aktuose egzistuoja toks aptariamo produkto pavadinimas – „čokoláda v prášku“. Todėl Reglamento dėl informacijos apie maistą 2 straipsnio 2 dalies n punkte pateiktos „teisinio pavadinimo“ sąvokos apibrėžties antroji dalis netaikoma.

⁸ Tarp šių rezultatų, be Šokolado direktyvos, yra 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/792 dėl suderintų vartotojų kainų indeksų ir būsto kainų indekso, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2494/95 (OL L 135, 2016, p. 11), ir 2015 m. liepos 15 d. Komisijos reglamentas (ES) 2015/1163, kuriuo įgyvendinamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1445/2007 nuostatos dėl perkamosios galios paritetų pagrindinių kategorijų sąrašo (OL L 188, 2015, p. 6).

54. Taigi, išnagrinėjus susijusių Šokolado direktyvos ir Reglamento dėl informacijos apie maistą nuostatų formuluotes, mano nuomone, darytina išvada, kad maisto produkto sudedamųjų dalių sąrašė čekų kalba nurodant sudėtinę sudedamąją dalį, kuri laikoma šokoladinio gėrimo milteliais pagal Šokolado direktyvos I priedo A dalies 2 punkto c papunktį, privaloma nurodyti pavadinimą „čokoláda v prášku“.

55. Tokią išvadą patvirtina ir Šokolado direktyvos 3 straipsnis, kuriame nustatyta, kad Direktyva 79/112⁹ taikoma Šokolado direktyvos I priede apibrėžtiems produktams (vienas iš šių produktų yra šokoladinio gėrimo milteliai), laikantis sąlygos, *inter alia*, jog „[p]rekių pavadinimais, surašytais <...> [minėtame] priede, galima <...> žymėti prekiaujant tik tame priede aprašytais produktais“. Mano nuomone, ši išvada galioja, nepaisant to, ar pateikiamas sudedamųjų dalių, sudarančių tą sudėtinę sudedamąją dalį, sąrašas.

2. Ar privaloma nurodyti šokoladinio gėrimo miltelių sudedamąsias dalis, jeigu ši sudėtinė sudedamoji dalis čekų kalba pateiktame sudedamųjų dalių sąrašė nurodyta vartojant pavadinimą „čokoládový prášek“?

56. Reglamento dėl informacijos apie maistą VII priede yra E dalis „Sudėtinių sudedamųjų dalių pavadinimai“. Pagal šios dalies 1 punktą sudėtinė sudedamoji dalis gali būti įtraukta į sudedamųjų dalių sąrašą „jos pačios pavadinimu, jei tai leidžia teisės aktas arba nusistovėjusi tvarka“, o po jos turi būti „nurodytas jos sudedamųjų dalių sąrašas“. Tos pačios dalies 2 punkte nustatyta, kad sudedamųjų dalių sąrašas neprivalomas, kai „sudėtinės sudedamosios dalies sudėtis apibrėžta galiojančiose Sąjungos nuostatose“ ir sudėtinė sudedamoji dalis sudaro mažiau kaip 2 % galutinio produkto.

57. Teisingumo Teismo nagrinėjamoje byloje sudėtinės sudedamosios dalies sudedamųjų dalių sąrašas nebuvo pateiktas ir buvo nurodytas ne tos sudėtinės sudedamosios dalies teisinis pavadinimas, o kitas pavadinimas. Net jeigu Teisingumo Teismas nesutiktų su mano analize, išdėstyta šios išvados 48–55 punktuose, ir laikytusi nuomonės, kad pateikiant sudedamųjų dalių sąrašą čekų kalba šokoladinio gėrimo milteliams nurodyti galima vartoti pavadinimą „čokoládový prášek“, tos sudėtinės sudedamosios dalies sudedamųjų dalių sąrašo būtų galima nepateikti tik tokiu atveju, jeigu „čokoládový prášek“ sudėtis būtų „apibrėžta galiojančiose Sąjungos nuostatose“¹⁰.

58. Nors teigiama, kad aptariamų „Monte“ produktų sudedamųjų dalių sąrašė terminu „čokoládový prášek“ įvardyta fizinė sudedamoji dalis atitiko šokoladinio gėrimo milteliams nustatytus kriterijus, atrodo, kad su terminu „čokoládový prášek“ nesiejama jokie maisto produkto ar jo sudedamosios dalies apibrėžtis.

59. Šiomis aplinkybėmis manau, kad nepateikiant sudėtinės sudedamosios dalies, t. y. šokoladinio gėrimo miltelių, sudedamųjų dalių sąrašo, kai ta sudėtinė sudedamoji dalis įvardyta „čokoládový prášek“, pažeidžiami informaciją apie maistą reglamentuojantys Sąjungos teisės aktai, kaip nustatyta Reglamente dėl informacijos apie maistą.

⁹ Kaip minėta 5 išnašoje, nuorodos į Direktyvą 79/112 dabar turėtų būti aiškinamos kaip nuorodos į Reglamentą dėl informacijos apie maistą.

¹⁰ Reglamento dėl informacijos apie maistą VII priedo E dalies 2 punkto a papunktis.

E. Tikslai, kontekstas ir sistema

60. Mano nuomone, tokį aiškinimą pagrindžia ir Reglamento dėl informacijos apie maistą bei Šokolado direktyvos tikslai.

1. Reglamento dėl informacijos apie maistą tikslai

61. Reglamentu dėl informacijos apie maistą, kurio teisinis pagrindas yra SESV 114 straipsnis, siekiama dviejų tikslų – užtikrinti aukšto lygio vartotojų apsaugą, susijusią su informacija apie maistą, ir sklandų vidaus rinkos veikimą. Siekiant šių tikslų pagal šį reglamentą atsižvelgiama į skirtingą vartotojų suvokimą ir jų informacijos poreikį¹¹.

62. Šiame kontekste vienas iš Reglamento dėl informacijos apie maistą siekiamų tikslų yra sudaryti sąlygas galutiniams vartotojams rinktis turint pakankamai informacijos¹². Taigi šiuo reglamentu siekiama užtikrinti, kad galutinis vartotojas lengvai suprastų ženklinant pateiktą informaciją¹³. Kalbant apie ženklinimui vartojamas kalbas, Reglamento dėl informacijos apie maistą 15 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad privaloma informacija apie maistą, įskaitant sudedamųjų dalių sąrašus, teikiama valstybių narių, kurių rinkoje šis maisto produktas parduodamas, vartotojams lengvai suprantama kalba.

63. Vartotojas sudedamųjų dalių sąrašė vietoj tinkamo tam tikros sudėtinės sudedamosios dalies pavadinimo pamatęs neapibrėžtą terminą negali žinoti, iš ko ši sudėtinė sudedamoji dalis sudaryta, jeigu nepateiktas jos sudedamųjų dalių sąrašas. Net jei pateikiamas sudėtinės sudedamosios dalies sudedamųjų dalių sąrašas, vartotojas tinkamai būtų informuotas tik tokiu atveju, jeigu tame sąrašė būtų pateikta informacija apie sudėtinės sudedamosios dalies sudedamųjų dalių proporcijas, kurias būtų galima palyginti su pavadinimo apibrėžtyje pateikta informacija. Šioje byloje ne tik nebuvo nurodytas tinkamas pavadinimas, bet ir nebuvo pateiktas sudedamųjų dalių, sudarančių aptariamą sudėtinę sudedamąją dalį, sąrašas. Taigi vartotojas negalėjo suprasti aptariamų „Monte“ produktų sudėties, jau nekalbant apie tai, kad jis to negalėjo padaryti lengvai. Reglamento dėl informacijos apie maistą aiškinimas, dėl kurio galėtų kilti tokios pasekmės, neatitiktų vartotojų apsaugos tikslo.

2. Šokolado direktyvos tikslai

64. Šokolado direktyva panaikino ir pakeitė Direktyvą 73/241/EEB¹⁴. Ta ankstesne direktyva buvo siekiama įtvirtinti apibrėžtis ir bendras taisykles, *inter alia*, dėl kakavos ir šokolado produktų ženklavimo, kad būtų užtikrintas jų laisvas judėjimas Europos Sąjungoje. Ši ankstesnė direktyva Šokolado direktyva iš dalies pakeista siekiant, *inter alia*, atsižvelgti į technologinę pažangą ir suderinti apibrėžtis ir taisykles su Sąjungos maisto produktus bendrai reglamentuojančiais teisės aktais, įskaitant teisės aktus dėl ženklavimo.

¹¹ Reglamento dėl informacijos apie maistą 1 straipsnio 1 dalis.

¹² Žr. Reglamento dėl informacijos apie maistą 3 straipsnio 1 dalį ir šio reglamento 3, 4 ir 37 konstatuojamąsias dalis. Taip pat žr. 2019 m. lapkričio 12 d. Sprendimą *Organisation juive européenne ir Vignoble Psagot* (C-363/18, EU:C:2019:954, 53 punktą).

¹³ Dėl termino „druska“ vartojimo etiketėse vietoj termino „natris“ žr. Reglamento dėl informacijos apie maistą 37 konstatuojamąją dalį.

¹⁴ 1973 m. liepos 24 d. Tarybos direktyva dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su žmonėms vartoti skirtais kakavos ir šokolado produktais, suderinimo (OL L 228, 1973, p. 23). Žr. Šokolado direktyvos 7 straipsnį.

65. Taigi priėmus Šokolado direktyvą Direktyva 79/112 (Reglamento dėl informacijos apie maistą pirmakė) tapo taikytina kakavos ir šokolado produktams, „kad vartotojai gautų tikslią informaciją“, ir tapo privaloma prekių pavadinimais, nurodytais I priede, žymėti prekiaujant tame priede aprašytais produktais¹⁵. Aiškinimas, pagal kurį būtų leidžiama vartoti gausybę savarankiškai atliktų vertimų, akivaizdžiai prieštarautų šiems tikslams.

3. Ar vartojant pavadinimą „čokoládový prášek“ klaidinami vartotojai?

66. Reglamento dėl informacijos apie maistą 7 straipsnio 1 dalies a punkte įtvirtintas principas, kad informacija apie maistą neturi klaidinti dėl maisto produkto savybių ir sudėties.

67. Taigi kyla klausimas, ar galima laikyti, kad vartojant terminą „čokoládový prášek“, ypač nepateikiant taip pavadintos sudėtinės sudedamosios dalies sudedamųjų dalių sąrašo, klaidinami vartotojai. Nors tai iš dalies yra fakto klausimas, kurį galiausiai turi išspręsti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, manau, kad Teisingumo Teismas gali pateikti tam tikras naudingas gaires.

68. Šokoladinio gėrimo milteliams žymėti vartojant ne teisinį pavadinimą čekų kalba, o kitokį pavadinimą, vartotojai galėtų būti klaidinami bent dviem būdais. Vartotojai galėtų i) klaidingai manyti, kad sudedamoji dalis sudaryta ne iš tikrųjų jos komponentų arba kad šių sudedamųjų dalių proporcijos skiriasi nuo tikrosios tos sudėtinės sudedamosios dalies sudėties, ir ii) klaidingai manyti, kad sudedamosios dalies dalis galutiniame produkte (procentais išreikštas jos kiekis galutiniame produkte) yra kitokia (didesnė), nei iš tiesų.

69. Formuluoته „čokoládový prášek“, atrodo, reiškia kažką panašaus į „šokolado miltelius“. Vis dėlto šokoladinio gėrimo milteliuose, kaip šis produktas apibrėžtas Šokolado direktyvos I priedo A dalies 2 punkto c papunktyje, nėra šokolado. Taip pavadintas produktas, kuris yra pagrindinėje byloje nagrinėjama sudedamoji dalis, susideda iš cukraus ir kakavos miltelių; daugiausia iš cukraus. Jame nėra smulkiai sumalto šokolado, kaip leistų manyti pavadinimas. Galimybę suklaidinti vartotojus tik sustiprina Reglamento dėl informacijos apie maistą VI priedo A dalies 1 punktas, pagal kurį maisto produkto pavadinimą sudaro kartu su juo pateikiami duomenys arba apie fizinį maisto produkto pavidalą, arba ypatingą jo apdorojimo būdą (pvz., konkrečiai – „susmulkintas į miltelius“).

70. Būtų galima ginčytis, kad tas pats taikytina ir pavadinimui „čokoláda v prášku“. Iš šio pavadinimo taip pat būtų galima suprasti, kad aptariamas produktas susideda iš šokolado, kuris kažkaip mechaniškai apdorotas¹⁶.

71. Pagrindinis skirtumas tarp *Tesco* vartojamo pavadinimo „čokoládový prášek“ ir oficialaus pavadinimo „čokoláda v prášku“, neskaitant teisinio reikalavimo vartoti antrąjį, kaip aptarta šios išvados 48–55 punktuose, yra tas, kad antrojo reikšmė apibrėžta, o pirmojo – ne. Vartotojas, vartotojų organizacija ar netgi maisto kontrolės institucijos pagal pavadinimą „čokoládový prášek“ negali nustatyti, kokia yra šios sudėtinės sudedamosios dalies sudėtis. Tai gali žinoti tik *Tesco* ir jos tiekėjas.

¹⁵ Šokolado direktyvos 8 konstatuojamoji dalis ir jos 3 straipsnio 1 dalis.

¹⁶ Tas pats argumentas taikytinas oficialiems pavadinimams bulgarų, danų, anglų, prancūzų, vokiečių ir lenkų kalbomis. Atrodo, kad produktas tinkamai apibūdintas tik dviem paskutiniais iš trijų pavadinimų nyderlandų kalba – „Chocoladepoeder, gesuikerder cacao“.

72. Neatsižvelgiant į tai, ar šis terminas tiksliai apibūdina produktą, „čokoláda v prášku“ reikšmė aiškiai apibrėžta maistą reglamentuojančiuose Sąjungos teisės aktuose, ją kiekvienas asmuo gali susirasti Šokolado direktyvoje. Nors gali nustebinti tai, kad „čokoláda v prášku“ sudaro kakavos milteliai ir cukrus, o ne šokoladas, ir net sukelti prieštaravimų dėl to, kad produktą, kuriame pakanka, kad būtų bent 6,4 % kakavos sviesto, galima vadinti „šokoladinio gėrimo milteliais“ (išskirta mano), nors šokolade turi būti mažiausiai 18 % kakavos sviesto¹⁷, termino „čokoláda v prášku“ reikšmė aiškiai apibrėžta, o terminas „čokoládový prášek“, kaip matyti, savarankiškai ar konkrečiai neapibrėžtas Sąjungos teisės aktuose.

73. Tai, ar Čekijos vartotoją iš tiesų suklaidintų čekų kalbos formuluotės „čokoládový prášek“ vartojimas aptariamai sudėtinei sudedamajai daliai žymėti, sudedamųjų dalių sąraše smulkiai nenurodant jos sudėties, yra fakto klausimas, dėl kurio sprendimą turi priimti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

4. Grėsmė vidaus rinkai

74. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą nurodo, kad *Nejvyšší správní soud* (Vyriausiasis administracinis teismas) savo sprendimą iš dalies grindė grėsmės vidaus rinkai motyvais.

75. Nesutinku, kad ekonominės veiklos vykdytojų galimybei patekti į vidaus rinką būtų pakenkta, jeigu tokiems ekonominės veiklos vykdytojams būtų neleidžiama vartoti savo pačių išverstų maisto produktų sudedamųjų dalių pavadinimų. Priešingai, prekių pavadinimų ir ženklavimo taisyklių suderinimas padeda siekti tikslo užtikrinti vidaus rinkos vientisumą¹⁸.

76. Reglamentu dėl informacijos apie maistą siekiama bent dviejų pagrindinių tikslų, iš kurių vienas – apsaugoti Europos Sąjungos vartotojus, nustatant bendras su informacija apie maistą susijusias taisykles, o kitas – užtikrinti sklandų vidaus rinkos veikimą¹⁹. Iš tiesų, Reglamentas dėl informacijos apie maistą buvo priimtas remiantis SESV 114 straipsniu.

77. Kalbant apie Šokolado direktyvą, reikia pažymėti, kad laisvas šokolado produktų judėjimas vidaus rinkoje paremtas bendromis taisyklėmis ir standartizuotais terminais, kuriais užtikrinama aukšto lygio vartotojų apsauga visoje vidaus rinkoje²⁰.

78. Reglamentu dėl informacijos apie maistą abiejų minėtų tikslų siekiama nustatant bendrus informacijos apie maistą standartus ir bendrus įvairių maisto produktų pavadinimus, integruojant Sąjungos antrinės teisės aktuose, pvz., Šokolado direktyvoje, įtvirtintus terminus.

¹⁷ „Šokoladas“ ir „šokoladinio gėrimo milteliai“ yra dviejų skirtingų sudėtinių sudedamųjų dalių pavadinimai, turintys savarankiškas apibrėžtis. „Šokoladas“, kaip jis apibrėžtas Šokolado direktyvos I priedo A dalies 3 punkto a papunktyje (čekų kalba – „čokoláda“), yra „[p]roduktas, pagamintas iš kakavos produktų ir cukraus, kurį sudaro ne mažiau kaip 35 % kakavos sausųjų medžiagų, iš jų – ne mažiau kaip 18 % kakavos sviesto ir ne mažiau kaip 14 % kakavos sausųjų neriebiųjų medžiagų (įvertinant b punkto sąlygas)“. „Kakavos milteliai“, kaip jie apibrėžti Šokolado direktyvos I priedo A [dalies 2 punkto a papunktyje] (čekų kalba – „kakaový prášek“ arba „kacao“), yra „[p]roduktas, gautas presuojant nuvalytas, išlukštentas ir skrudintas kakavos pupas, turintis ne daugiau kaip 9 % vandens, ir kurio sausosiose medžiagose yra ne mažiau kaip 20 % kakavos sviesto“. Atsižvelgiant į tai, mažiausia leistina procentinė kakavos sviesto dalis „šokoladinio gėrimo milteliuose“ yra 6,4 % (šokoladinio gėrimo milteliuose turi būti ne mažiau kaip 32 % kakavos miltelių, kurių sausosiose medžiagose savo ruožtu turi būti ne mažiau kaip 20 % kakavos sviesto).

¹⁸ Žr. Šokolado direktyvos 7 konstatuojamąją dalį.

¹⁹ Žr. Reglamento dėl informacijos apie maistą 1 straipsnio 1 dalį.

²⁰ Dėl šio klausimo žr. Šokolado direktyvos 3, 4 ir 7 konstatuojamąsias dalis.

79. Tą sistemą sudaro suvienodintos, lengvai randamos taisyklės ir pavadinimai, kuriuos Europos Sąjungos ekonominės veiklos vykdytojai gali (ir privalo) vartoti pateikdami maisto produktus Sąjungos rinkai, ir taip jiems iš esmės palengvinamas patekimas į rinką. Taigi taip sukurta sistema gerokai *palengvinama* tarpvalstybinė prekyba maisto produktais Europos Sąjungoje, palyginti su bet kokia realia alternatyva.

80. Mano nuomone, nėra jokios įtikinamos priežasties manyti, kad tokiam ekonominės veiklos vykdytojui kaip *Tesco* yra sudėtingiau vartoti Šokolado direktyvoje nustatytą pavadinimą, kaip to reikalaujama pagal Reglamentą dėl informacijos apie maistą, nei tam pačiam produktui sugalvoti savo pavadinimą.

IV. Išvada

81. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui taip atsakyti į *Krajský soud v Brně* (Brno apygardos teismas, Čekijos Respublika) pateiktą prejudicinį klausimą:

Sudėtinė sudedamoji dalis, kurios pavadinimas įtvirtintas 2000 m. birželio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/36/EB dėl žmoniems vartoti skirtų kakavos ir šokolado produktų I priedo A dalies 2 punkto c papunktyje, vadovaujantis 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1169/2011 dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams 18 straipsnio 1 ir 2 dalimis bei šio reglamento 17 straipsnio 1 dalimi, maisto produkto, kurio dalis ji yra, sudedamųjų dalių sąrašė turi būti nurodoma vartojant tokį pavadinimą, kuris pagal Reglamento Nr. 1169/2011 2 straipsnio 2 dalies n punktą taip pat yra jos teisinis pavadinimas. Šis pavadinimas turi būti pateiktas tokia kalba, kurios reikalaujama pagal Reglamento Nr. 1169/2011 15 straipsnį.

Nepateikti tokios sudėtinės sudedamosios dalies sudedamųjų dalių sąrašo remiantis Reglamento Nr. 1169/2011 VII priedo E dalies 2 punkto a papunkčiu galima tik tokiu atveju, kai sudėtinė sudedamoji dalis rinkai teikiamo maisto produkto sudedamųjų dalių sąrašė nurodyta vartojant šį pavadinimą.